

Sygn. akt I C 3278/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: sekr. sąd. Daria Mokrzycka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 listopada 2017 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko A. D.

o zapłatę kwoty 1.232,71 zł

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

(...) z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko A. D. o zapłatę kwoty 1232,71 zł, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1230,77 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem zapłaty za świadczenie usług telekomunikacyjnych zgodnie z umową z dnia 18.01.2013r., przy czym powód podał, że nabył wierzytelność na podstawie umowy cesji, zawartej z poprzednim wierzycielem.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa, podniosła zarzut przedawnienia roszczenia, wskazała, że nie uznaje roszczenia ani co do zasady, ani co do wysokości. Podniosła, że skradziono jej te sprzęty.

Sąd ustalił:

W dniu 18.01.2013r. pozwana zawarła z (...) S.A. z/s w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych w ramach promocji (...) na okres podstawowy 29 miesięcy. Strony ustaliły w umowie, że w przypadku jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta lub przez (...) z winy abonenta przed upływem okresu podstawowego, abonent będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej (pkt 13 umowy i § 16 pkt 3 Regulaminu świadczenia usług). W ramach umowy pozwana otrzymała sprzęt do odbioru usług – kartę i urządzenie dekodujące, stanowiące własność (...). W przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia umowy pozwana była zobowiązana do zwrotu, na własny koszt i ryzyko, udostępnionego jej sprzętu – w terminie 30 dni od rozwiązania/wygaśnięcia umowy. W przypadku niezwrócenia sprzętu w terminie, pozwana, jako abonent, zobowiązana była do uiszczenia kary umownej w wysokości określonej w Cenniku (§ 6 pkt 9,11 Regulaminu świadczenia usług). Wysokość kary za niezwrócenie dekodera HD wynosiła 340 zł. W § 17 pkt 1 Regulaminu świadczenia usług wyszczególniono dopuszczalne przyczyny zawieszenia przez (...) świadczenia usług albo wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym, oraz, że może to nastąpić po uprzednim wezwaniu abonenta przez (...) do zaprzestania naruszeń i po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

Dowód: Umowa abonencka (k-60-63), Protokół odbioru dekodera (k-65), Regulamin Świadczenia Usług (k-68-69), Cennik (k-67).

(...) S.A. w W. wystawił w dniu 21.10.2014r. notę obciążeniową na nazwisko pozwanej, na kwotę 408,63 zł, tytułem „kary za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym (...)”, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 11.11.2014r.

Dowód: nota obciążeniowa nr (...) (k-40)

(...) S.A. w W. wystawił w dniu 21.09.2016r. notę obciążeniową na nazwisko pozwanej, na kwotę 340 zł, tytułem „Obciążenie – brak zwrotu sprzętu (...) - (...)”, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 5.10.2016r.

Dowód: nota obciążeniowa nr (...) (k-41)

Na podstawie umowy z dnia 3 marca 2017r. powód nabył wierzytelność od (...) S.A. w W.. Pismem z dnia 20.03.2017r. wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 1197,34 zł w terminie do 27.03.2017r.

Dowód: umowa przelewu wierzytelności, oświadczenie zbywcy, zawiadomienie, wezwanie do zapłaty (k-17 – 23, 38, 39)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na uwzględnienie zasługiwał zarzut przedawnienia roszczenia co do żądania zapłaty kwot (5 zł, 49 zł i 30 zł, łącznie 269,70 zł), wymienionych w uzasadnieniu pozwu, których termin wymagalności – zgodnie ze stanowiskiem samego powoda – przypadał na 2013 rok. Powód w żaden sposób nie wyjaśnił tytułu zapłaty tych kwot, podając jedynie numery dokumentów (faktur), których ani nie dołączył do pozwu, ani nie przedstawił w toku postępowania. Należało jednak przyznać, że – jeżeli przeciwko pozwanej przysługiwały wierzytelności, z tytułu nieopłaconego abonamentu – to, jako świadczenia okresowe, przedawniły się z upływem lat 3 (art. 118 kc), a więc najpóźniej 18 września 2016r. Pozew w niniejszej sprawie został natomiast złożony w dniu 25 września 2017r. W tej sytuacji, zgodnie z art. 117 § 2 kc, pozwana mogła uchylić się od zaspokojenia dochodzonego roszczenia.

Odnosnie zapłaty kar umownych w kwotach 340 zł i 408,63 zł, strona powodowa nie udowodniła faktów, z których wywodziła skutki prawne, w postaci możliwości żądania zapłaty od pozwanej kwoty dochodzonej pozwem (art. 232 kpc w zw. z art. 6 kc). Jej twierdzenia, zawarte w pozwie, pozostały gołosłowne. Dołączone do pozwu noty obciążeniowe, stanowią jedynie dokumenty prywatne (art. 245 kpc), a więc są dowodem na okoliczność, że osoba, która je podpisała złożyła oświadczenie danej treści. Nie mogą stanowić dowodu na prawdziwość zawartych tam treści.

Jak ustalono, umowa, łącząca pozwaną z poprzednikiem prawnym powoda, przewidywała, że w przypadku jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta lub przez (...) z winy abonenta przed upływem okresu podstawowego, abonent będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej (pkt 13 umowy i § 16 pkt 3 Regulaminu świadczenia usług). Na podstawie „noty obciążeniowej” na kwotę 408,63 zł (k-40), dołączonej do pozwu, można się domyślać, że pozwana została obciążona karą umowną na tej podstawie („kara za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym”), jednakże powód w żaden sposób nie udowodnił, że rozwiązanie umowy nastąpiło jednostronnie przez pozwaną lub też z jej winy, nie wyjaśnił, na czym polegała ta wina, nie przedstawił żadnego dokumentu, świadczącego o wypowiedzeniu umowy przez którąkolwiek ze stron. Ponadto, dla wykazania wysokości kary umownej, związanej z nienależytym wykonaniem zobowiązania, nie jest wystarczające ustalenie, że żądana kwota nie przekracza równowartości ulgi, przyznanej pozwanej, jako abonentowi, przy zawieraniu przedmiotowej umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Umowa przewidywała, że wysokość kary umownej powinna być pomniejszona o proporcjonalną jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania (§ 16 pkt 3 Regulaminu). Tymczasem tego warunku strona powodowa w żaden sposób nie uzasadniła. Na podstawie dowodów, przedstawionych przez powoda, nie sposób ustalić daty rozwiązania umowy, co miało istotne znaczenia dla obliczenia proporcjonalnej wartości przyznanej ulgi, a w konsekwencji zweryfikować twierdzeń powoda odnośnie wysokości żądanych kwot. Powołując się jedynie na postanowienia Regulaminu, powód nie przedstawił matematycznego sposobu wyliczenia tej kwoty, co czyniło jego twierdzenia w tym zakresie całkowicie gołosłownymi. Strona powodowa

nie wyjaśniła, jakich obowiązków umownych nie wykonała pozwana, co uzasadniało obciążenie ją karą umowną. W § 17 pkt 1 Regulaminu świadczenia usług wyszczególniono dopuszczalne przyczyny zawieszenia przez (...) świadczenia usług albo wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym. W niniejszej sprawie powód nie powołał się na żadną z wymienionych tam przyczyn rozwiązania umowy. Regulamin wyraźnie też przewidywał, że wypowiedzenie może nastąpić wyłącznie po uprzednim wezwaniu abonenta przez (...) do zaprzestania naruszeń i po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu. Powód nie wykazał spełnienia tego warunku, ani nawet nie powoływał takich twierdzeń, co czyni ewentualne wypowiedzenie umowy bezskutecznym, a w konsekwencji stanowi o braku podstawy do nałożenia na pozwaną kary umownej.

Powód nie udowodnił zarazem terminu wymagalności tego świadczenia, nie wskazał podstawy ustalenia ego terminu zgodnie z twierdzeniami zawartymi w złożonej nocie obciążeniowej. Skoro powód nie udowodnił terminu spełnienia świadczenia przez pozwaną (a termin ten nie został zastrzeżony w umowie), po jego stronie nie zachodzi także uprawnienie do żądania odsetek za okres poprzedzający doręczenie pozwu (art. 481 § 1 kc w zw. z art. 455 kc).

Niezależnie od powyższego, podkreślić należy, że niedopuszczalnym było zastrzeżenie kary umownej na wypadek niewykonania zobowiązania pieniężnego (art. 483§1 kc). Postanowienia umowy, łączące obowiązek zapłaty kary umownej z brakiem lub nieterminowym spełnieniem świadczenia pieniężnego, powinny być traktowane jako poczynione contra legem (art. 58 § 3 k.c.).

Odnosząc się do żądania zapłaty kwoty 340 zł, w oparciu o notę obciążeniową jak na karcie 41 akt, należało uznać, że powód dochodzi tu zapłaty, tytułem kary umownej za brak zwrotu sprzętu. W tym zakresie ustalono, że w ramach przedmiotowej umowy pozwana otrzymała sprzęt do odbioru usług, tj. kartę i urządzenie dekodujące, stanowiące własność (...). Regulamin przewidywał, że w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, pozwana była zobowiązana do zwrotu, na własny koszt i ryzyko, udostępnionego jej sprzętu – w terminie 30 dni od rozwiązania/wygaśnięcia umowy. W przypadku niezwrócenia sprzętu w terminie, pozwana, jako abonent, zobowiązana była do uiszczenia kary umownej w wysokości określonej w Cenniku (§ 6 pkt 9,11 Regulaminu świadczenia usług). Wysokość kary za niezwrócenie dekodera HD, zgodnie z dołączonym cennikiem, wynosiła 340 zł. Niemniej jednak, powód – jak już wyżej wskazano – nie wykazał, kiedy i czy w ogóle doszło do rozwiązania/wygaśnięcia umowy, a zatem nie wykazał terminu wymagalności świadczenia z tego tytułu. Wprawdzie poza sporem było, że pozwana nie zwróciła tego sprzętu (twierząc, że został jej skradziony), jednakże na stronie powodowej spoczywał ciężar udowodnienia faktu i daty rozwiązania umowy, bo to dopiero determinowało obowiązek pozwanej do zwrotu sprzętu.

Sąd nie znalazł podstaw do działania z urzędu w celu poszukiwania dowodów, na poparcie twierdzeń powoda, u wskazanego zbywcy wiarygodności, w sytuacji, gdy strona powodowa działała przez profesjonalnego pełnomocnika. Sąd podziela pogląd, wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000r., V CKN 175/00, OSP 2001 r./7–8/116, iż działanie sądu z urzędu może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). W uzasadnieniu powołanego orzeczenia wyrażono stanowisko, iż ani w toku postępowania dowodowego, ani po wyczerpaniu wniosków dowodowych stron, sąd nie ma obowiązku ustalania, czy sprawa jest dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia stosunku spornego i nieaktualny jest już nakaz uzupełniania z urzędu udzielanych przez strony wyjaśnień i przedstawianych przez nie dowodów jak i dokonywania oceny stopnia wyjaśnienia sprawy. Powołanie dowodu przez sąd z urzędu może być korzystne dla jednej ze stron, niekorzystne natomiast dla strony przeciwnej. Przestrzegając zasady równości stron, sąd musi, o ile chodzi o powoływanie dowodów, przestrzegać również zasady kontrydiktoryjności, stosownie do której strona może m.in. powoływać dowody i wypowiadać się co do dowodów powołanych przez przeciwnika. Sąd powinien zatem przede wszystkim dbać o to, aby każda ze stron taką możliwość uzyskała. Działanie przez sąd z urzędu nie może prowadzić do zastępowania strony w spełnieniu jej obowiązków i może mieć miejsce tylko w szczególnie wyjątkowych sytuacjach. Sąd nie dopatrył się podstaw do uznania za taką sytuację stron w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 471 kc, art. 509§1 i 2 kc, art. 481§ 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc, art. 483§1 kc, orzeczono jak w sentencji wyroku.